

Na temelju članka 28. stavka 1. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine 82/08 i 69/17) i članka 6. Odluke o osnivanju Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 20/13), Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Zagreba na 1. sjednici 14. rujna 2021. donijelo je

PROGRAM RADA Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba za 2022.

Uvodne napomene

Pravni okvir obuhvaća Zakon o ravnopravnosti spolova, Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Zakon o suzbijanju diskriminacije, Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje 2017. do 2022., Zagrebačku strategiju zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2018. do 2022., Europsku povelju o ravnopravnosti muškaraca i žena na lokalnoj razini - dokument koji je izradilo Vijeće europskih općina i regija (CEMR) s ciljem promicanja provedbe politika ravnopravnosti spolova na lokalnoj i regionalnoj razini, Akcijski plan Grada Zagreba za provedbu Europske povelje o ravnopravnosti spolova žena i muškaraca na lokalnoj razini za razdoblje 2021. – 2025.

Gradska skupština Grada Zagreba na 6. sjednici, 26. rujna 2013., donijela je Odluku o osnivanju Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: Odluka). Razlozi osnivanja Povjerenstva proizlaze iz članka 2. Odluke, a to su:

- promicanje ravnopravnosti spolova u Gradu Zagrebu;
- provedba Zakona o ravnopravnosti spolova i Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova;
- izrada i provedba gradskih strateških dokumenata iz područja ravnopravnosti spolova.

Djelokrug rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba proizlazi iz članka 3. Odluke, a to je sljedeće:

- predlaže Gradskoj skupštini Grada Zagreba donošenje općih akata iz područja ravnopravnosti spolova;
- izrađuje gradske strateške dokumente iz područja ravnopravnosti spolova;
- provodi mjere iz nacionalnih i gradskih strateških dokumenata iz područja ravnopravnosti spolova u kojima je nositelj te izrađuje izvješća o njihovu provođenju;
- predlaže Gradskoj skupštini Grada Zagreba financijski plan radi ostvarivanja programa rada Povjerenstva;
- razmatra prijedloge mjera i općih akata kojima se uređuju pitanja od značenja za ravnopravnost spolova što ih Gradskoj skupštini Grada Zagreba predlažu drugi ovlašteni predlagatelji;
- daje Gradskoj skupštini Grada Zagreba prijedloge i mišljenja iz područja ravnopravnosti spolova;
- potiče suradnju s povjerenstvima za ravnopravnost spolova gradova i županija u Republici Hrvatskoj, nevladinim udrugama za promicanje i zaštitu ženskih

ljudskih prava te suradnju i razmjenu iskustava s odgovarajućim tijelima drugih zemalja;

- obavlja i druge poslove iz područja ravnopravnosti spolova.

Programske zadaće

Program rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba obuhvaća sljedeća tematska područja i aktivnosti:

Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti:

- podizanje razine znanja i svijesti o Zakonu o ravnopravnosti spolova kojim su utvrđene opće osnove za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova kao temeljne vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i koji uređuje način zaštite od diskriminacije na temelju spola i stvaranje jednakih mogućnosti za žene i muškarce te o drugim antidiskriminacijskim zakonima;
- obilježavanje Međunarodnog dana žena 8. ožujka, Međunarodnog dana očeva 19. ožujka, Međunarodnog dana obitelji 15. svibnja, Majčina dana druge nedjelje u svibnju; Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije 17. svibnja, Svjetskog dana poduzetnica 18. svibnja, Svjetskog dana seksualnog zdravlja 4. rujna, Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama 22. rujna, Svjetskog dana izlaska iz ormara 11. listopada, Svjetskog dana seoskih žena 15. listopada, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama 25. studenoga, Međunarodnog dana ljudskih prava 10. prosinca, Europskog dana jednakih plaća koji se svake godine obilježava drugog datuma;
- promicanje uporabe rodno osjetljivog jezika u tijelima Grada Zagreba i u javnom govoru;
- senzibiliziranje javnosti o postojanju višestruke diskriminacije po osnovi rase, etničke pripadnosti, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog i/ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta, izražavanja i/ili seksualne orijentacije i svih drugih osnova;
- provođenje aktivnosti u cilju upoznavanja učenika i učenica osnovnih škola o ravnopravnosti spolova;
- provođenje aktivnosti radi unapređenja položaja žena starije životne dobi;
- provođenje aktivnosti radi unapređenja društvenog položaja žena pripadnica nacionalnih manjina;
- provođenje aktivnosti radi unapređenja društvenog položaja žena s invaliditetom;
- zagovaranje jednakih mogućnosti u obrazovanju žena i muškaraca, djevojčica i dječaka te uklanjanje svih stereotipa u shvaćanju uloge žena i muškaraca u odabiru obrazovanja;
- unaprjeđenje znanja i svijesti o položaju žena u ruralnim područjima;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje položaja žena u ruralnim područjima na području obrazovanja, zapošljavanja i samozapošljavanja, zdravstvene zaštite i očuvanja kulturne baštine;
- predlaganje mjera za uključivanje žena izbjeglica/migrantkinja/azilantkinja;
- provođenje aktivnosti i kampanja u svrhu podizanja svijesti građana o štetnoj ulozi rodni stereotipa i svih oblika seksizma, homofobije i transfobije;

- provođenje edukacija i drugih aktivnosti vezanih za analizu proračuna iz rodne perspektive s ciljem utvrđivanja stvarnog utjecaja javnih prihoda i rashoda na muškarce i žene;
- predlaganje mjera za implementaciju rodnog proračuna u sve proračunske procese.

Promicanje jednakih mogućnosti na području rada:

- poticanje na uklanjanje svih oblika diskriminacija na području rada, nasilja na radnom mjestu, mobinga te seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu;
- praćenje i promicanje mjera aktivne politike zapošljavanja žena s ciljem povećanja zaposlenosti žena;
- promicanje usklađivanja privatnoga, profesionalnoga i društvenog života s posebnim naglaskom na ulogu muškaraca i očeva kao pružatelja njege članovima kućanstva ovisnima o tuđoj njezi, prilagođavanja radnog vremena, dostupnosti i priuštivosti jaslica i vrtića, produženog školskog boravka, s naglaskom na mogućnosti korištenja sredstava iz EU fondova;
- poticanje i osnaživanje ženskog poduzetništva s osobitim naglaskom na mogućnosti korištenja sredstava iz EU fondova;
- praćenje statističkih i drugih podataka o plaćama muškaraca i žena u Gradu Zagrebu te promicanje jednake plaće za jednak rad i rad jednake vrijednosti;
- predlaganje mjera za zaštitu prava žena u slučaju fleksibilizacije radnih procesa i vremena;
- suradnja s nevladinim udrugama u osvještavanju žena i stvaranju uvjeta za promoviranje kulture poduzetništva i zasnivanje novih projekata koji potiču poduzetništvo žena i samozapošljavanje;
- poticanje i predlaganje mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje žena s invaliditetom;
- poticanje i predlaganje mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje žena koje su preživjele nasilje.

Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu:

- podizanje svijesti o važnosti uravnoteženja političke zastupljenosti obaju spolova u predstavničkim tijelima i izvršnim tijelima te provođenja Zakona o ravnopravnosti spolova;
- predlaganje mjera za postizanje uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca pri imenovanju u upravljačka tijela u trgovačkim društvima i ustanovama u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Grada Zagreba;
- praćenje statističkih pokazatelja o zastupljenosti i udjelu žena u predstavničkim tijelima i izvršnim tijelima, upravljačkim tijelima u trgovačkim društvima i ustanovama u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Grada Zagreba;
- održavanje tribina, konferencija, kampanja o političkoj zastupljenosti žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na državnoj i lokalnoj razini.

Rodno utemeljeno nasilje:

- osvještavanje javnosti o pojavi, problemima i načinima suzbijanja rodno utemeljenog nasilja;
- upoznavanje javnosti s mjerama iz Nacionalne strategije za zaštitu od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017. do 2022., Zagrebačke strategije zaštite od nasilja u

obitelji za razdoblje od 2018. do 2022., s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, Protokolom o postupanju u slučaju seksualnog nasilja;

- provođenje kampanja radi podizanja svijesti o neprihvatljivosti svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama/djevojkama uključujući obiteljsko nasilje te senzibiliziranje javnosti o nužnosti nulte tolerancije na sve oblike rodno utemeljenog nasilja;
- osvještavanje javnosti o problemima nasilja nad dječacima, mladićima i muškarcima;
- osvještavanje javnosti o pojavi, problemima i posljedicama rodno utemeljenog nasilja nad LGBTIQ osobama;
- predlaganje mjera za prevenciju i suzbijanje rodno utemeljenog nasilja na području Grada Zagreba s posebnim naglaskom na rodni aspekt digitalizacije i elektroničkog nasilja;
- sudjelovanje u kampanji Milijarda ustaje protiv nasilja nad ženama i djevojčicama koja se provodi u razdoblju od 14. veljače do 8. ožujka svake godine.

Ravnopravnost u obrazovanju:

- edukacija članica i članova Povjerenstva te zaposlenica i zaposlenika gradske uprave Grada Zagreba za rodno osjetljivo upravljanje proračunskim sredstvima;
- poticanje na uključivanje u programe profesionalnog usmjeravanja, cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja i profesionalnog razvoja žena na području Grada Zagreba;
- osvještavanje važnosti edukacije učiteljskog i nastavničkog kadra za pitanja rodne ravnopravnosti s naglaskom na postupke uklanjanja stereotipa u pristupu djevojčicama i dječacima;
- osvještavanje važnosti edukacije odgajatelja o štetnosti rodni stereotipa;
- osvještavanje važnosti edukacije učiteljskog, nastavničkog, odgojiteljskog kadra o LGBTIQ osobama i njihovim obiteljima;
- osvještavanje važnosti edukacije učiteljskog, nastavničkog, odgojiteljskog kadra za rano prepoznavanje i prevenciju svih oblika rodno utemeljenog nasilja, uključujući i nasilje u obitelji.

Ravnopravnost u zdravstvu:

- organiziranje i sudjelovanje u kampanjama o zdravstvenoj zaštiti i reproduktivnim pravima namijenjenima ženama i muškarcima, djevojčicama i dječacima, o ranom otkrivanju zloćudnih bolesti, o poticanju zdravog načina života i o posljedicama štetnih navika i raznih oblika ovisnosti;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje zdravstvene skrbi i edukacije djevojčica i djevojkama o seksualnom i reproduktivnom zdravlju;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje zdravstvene skrbi transrodnih i interpolnih osoba;
- predlaganje mjera za unaprjeđenje zdravstvene skrbi osoba s invaliditetom;
- provođenje kampanja za osvještavanje javnosti o važnosti cijepljenja protiv humanog papiloma virusa;
- poticanje kampanja za senzibilizaciju zdravstvenih radnika s ciljem prevencije i suzbijanja rodno utemeljenog nasilja nad ženama i LGBTIQ osobama;

Ravnopravnost u sportu:

- predlaganje mjera za postizanje uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca pri imenovanju u upravljačka tijela u trgovačkim društvima i ustanovama s područja sportskih djelatnosti u vlasništvu Grada Zagreba;
- predlaganje mjera koje će sportašicama osigurati jednaku dostupnost sportske infrastrukture i nagrađivanja;
- predlaganje mjera i aktivnosti za potpunu dostupnost stručnog usavršavanja, osposobljavanja i zapošljavanja u sportu;
- predlaganje mjera i aktivnosti u cilju prevencije i suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja u sportu.

Međunarodna politika i suradnja:

- promoviranje i objavljivanje na internetskim stranicama Grada Zagreba Opće deklaracije o ljudskim pravima, Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, UN-ova konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Pekinške deklaracije i Pekinške platforme za djelovanje, Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, Deklaracije o uklanjanju nasilja nad ženama, Europske povelje o ravnopravnosti muškaraca i žena na lokalnoj razini;
- promoviranje suradnje s gradovima i regijama na području ravnopravnosti spolova;
- razvijanje suradnje s Mrežom FemCities – Mrežom europskih gradova za ravnopravnost spolova;
- sudjelovanje na međunarodnim konferencijama čije su teme vezane za ravnopravnost spolova, za zaštitu žena od svih oblika nasilja, zaštitu obitelji i djece te LGBTIQ osoba i njihovih obitelji.

Ostale zadaće

U svrhu provedbe politike ravnopravnosti spolova Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Zagreba u suradnji s gradskim upravnim tijelima osim navedenih aktivnosti provodit će i sljedeće mjere:

a) Analitičke mjere

- praćenje statističkih podataka o položaju žena na tržištu rada (u pogledu zapošljavanja, napredovanja, plaća, prepreka s kojima se žene suočavaju u profesionalnom napredovanju - „stakleni strop“);
- praćenje i analiza statističkih podataka o siromaštvu žena;
- praćenje i analiza statističkih podataka o nasilju nad ženama;
- praćenje i analiza podataka o nasilju i diskriminaciji nad LGBTIQ osoba;
- praćenje statističkih podataka prema kriterijima ravnopravnosti spolova, kao što je politička participacija žena u Gradu Zagrebu.

b) Socijalne mjere povezane s brigom za ovisne članove obitelji

- predlaganje mjera za organizaciju dostupnih predškolskih i školskih programa te skrbi o starim i nemoćnim članovima obitelji koje ženama omogućuju neometano uključivanje i zadržavanje na tržištu rada;
- predlaganje mjera za potporu samohranim roditeljima;
- predlaganje mjera za žurno stambeno zbrinjavanje žrtava obiteljskog nasilja.

c) Ostalo

- organizacija, sudjelovanje i drugi oblici potpora projektima koji promiču ravnopravnost spolova;
- sudjelovanje na sastancima koordinacije županijskih povjerenstava radi unapređivanja i usklađivanja te razmjene informacija i primjera dobre prakse provedbe politike ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini;
- sudjelovanje na konferencijama, radionicama i edukacijama namijenjenima radnim tijelima koja su osnovana za promicanje ravnopravnosti spolova.

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Grada Zagreba u ostvarivanju svojih zadaća surađivat će s nadležnim gradskim upravnim tijelima, resornim ministarstvima i državnim tijelima, nevladinim organizacijama te informirati javnost o svojim inicijativama i djelovanju.

Prijelazne i završne odredbe

U slučaju donošenja novih dokumenata Program rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova za 2022. bit će dopunjen i usklađen s novim aktivnostima i mjerama.

Sukladno članku 6. Odluke o osnivanju Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba ovaj se program zajedno s Financijskim planom radi ostvarivanja programa, dostavlja Gradskoj skupštini Grada Zagreba na odobravanje.

KLASA: 021-05/21-003/154
URBROJ: 251-01-03/005-21- 6
Zagreb, 14. rujna 2021.

**PREDSJEDNICA
POVJERENSTVA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA**

mr. sc. Rada Borić, v.r.